

FINANSTILSYNET

THE FINANCIAL SUPERVISORY
AUTHORITY OF NORWAY

Rundskriv

Vurdering av egnethetskrav

RUNDSKRIV:

3/2023

DATO:

27.11.2023

RUNDSKRIVET GJELDER FOR:

Banker
Kredittforetak
Finansieringsforetak
Betalingsforetak
E-pengeforetak
Forsikringsforetak
Forsikringsformidlingsforetak
Pensjonsforetak
Holdingforetak i finanskonsern
Verdipapirforetak
Forvaltningsselskaper for verdipapirfond
Konsesjonspliktige forvaltere av alternative
investeringsfond
Regulerte markeder
Sentrale motparter
Depotmottaker
Verdipapirregister
Eiendomsめglere
Eiendomsめglingsforetak
Inkassobevillingshavere
Inkassoforetak
Revisorer
Regnskapsførere
Gjeldsinformasjonsforetak
Autoriserte tilbydere av virksomhetstjenester
Tilbydere av vekslings- og oppbevaringstjenester
Opplysningsfullmektiger

FINANSTILSYNET

Postboks 1187 Sentrum

0107 Oslo

Innhold

1	Innledning	3
2	Personkretsen	3
2.1	Styremedlemmer	4
2.2	Daglig leder	4
2.3	Andre som skal egnethetsvurderes	4
2.4	Agenter, meglere m.m.	5
2.5	Nøkkelfunksjoner i finansforetak	5
2.6	Personlige konsesjoner	6
3	Foretakenes egnethetsvurderinger	6
4	Melding til Finanstilsynet	6
4.1	Konsesjonssøknader	7
4.2	Senere endringer	7
4.3	Retningslinjer og rutiner	7
4.4	Politiattest	8
5	Krav til erfaring og faglige kvalifikasjoner	8
5.1	Styremedlemmer	8
5.2	Foretakets ledelse	9
5.3	Forsikringsformidlere m.m.	10
5.4	Personlige konsesjoner	10
6	Vandelskrav mv.	11
6.1	Straffbare forhold	11
6.2	Overtredelsesgebyr og tilsynsmessige tiltak	11
6.3	Økonomiske forhold	12
6.4	Skattemessige forhold	12
6.5	Tidsaspektet	12
7	Vedlegg	13
7.1	Søknadsskjemaer i Altinn	13
7.2	Oversikt over lovhjemler for krav til egnethet	13

1 Innledning

For tilnærmet alle virksomheter under tilsyn av Finanstilsynet er det stilt krav til at styremedlemmer og daglig leder skal være egnet. Disse kravene skal bidra til at virksomheten de styrer eller leder, drives forsvarlig.

Hvilke personer som er underlagt egnethetskrav, er nærmere omtalt i punkt 2. Egnethetskrav knytter seg blant annet til

- utdanning
- erfaring
- økonomiske forhold
- atferd

Kjernen i egnethetskravene er at vedkommende skal ha den nødvendige kompetansen til å utøve stillingen eller vervet, og at vedkommende ikke er dømt for et straffbart forhold eller har utvist en atferd som gir grunn til å anta at stillingen eller vervet ikke vil bli ivaretatt på en forsvarlig måte.

Kravet til erfaring og faglige kvalifikasjoner er nærmere omtalt i punkt 5. Atferdskravet er nærmere omtalt i punkt 6.

En oversikt over hjemlene for egnethetskrav for de ulike virksomhetene er vedlagt rundskrivet.

Rundskrivet behandler ikke lovfastsatte egnethetskrav for eiere, for eksempel aksjeeiere med betydelig eierandel i foretak, eller reelle rettighetshavere. Relevante anbefalinger fra EBA (den europeiske banktilsynsmyndigheten), EIOPA (den europeiske tilsynsmyndigheten for forsikring og tjenestepensjon) og ESMA (den europeiske verdipapir- og markedstilsynsmyndigheten) knyttet til egnethetsvurderinger blir publisert på Finanstilsynets nettsted. Rundskrivet omhandler praktiseringen og forståelsen av kravene til egnethet som er stilt i sektorlovgivningen. Sektorregelverket kan være mer detaljert, og rundskrivet gir ingen uttømmende omtale av egnethetskravene og innholdet i egnethetsvurderingen.

2 Personkretsen

Egnethetskravene gjelder for styremedlemmer (herunder varamedlemmer), daglig leder, faktiske ledere og enkelte andre, som for eksempel forsikringsformidlere, filialledere, agenter og ledere av depotmottakerfunksjon.

For finansforetak og opplysningsfullmektiger gjelder egnethetskravene også personer som skal anses å inneha nøkkelfunksjoner.

2.1 Styremedlemmer

Samtlige styremedlemmer og varamedlemmer skal egnethetsvurderes, herunder eventuelle styremedlemmer valgt av de ansatte og andelseiervalgte styremedlemmer i forvaltningsselskap.

Ansattes representanter i styret må i utgangspunktet oppfylle de samme kravene til egnethet som øvrige styremedlemmer. Den særlige rollen disse har i styret, må imidlertid tillegges vekt i vurderingen av hvilke krav som må være oppfylt, ut over vandelskravet.

For konserngruppe bestående av sparebank og gjensidig forsikringsforetak vil egnethetskravene gjelde for styremedlemmer både i konsernstyret og i virksomhetsstyrene i de operative foretakene.

I revisjonsforetak skal et flertall av både medlemmene og varamedlemmene være godkjent revisor, herunder oppfylle krav til egnethet.

2.2 Daglig leder

Egnethetskravene gjelder for den som skal registreres som daglig leder i Foretaksregisteret. Hvis det er adgang til å ha flere daglige ledere eller en direksjon som daglig ledelse (jf. finansforetaksloven § 8-13), må egnethetskravene oppfylles for samtlige daglige ledere eller medlemmer av direksjonen.

I konserngrupper bestående av sparebank og gjensidig forsikringsforetak skal konsernsjefen forestå den daglige ledelsen av virksomheten i konserngruppen. Konsernsjefen vil være underlagt egnethetskravene som gjelder for de aktuelle virksomhetene.

2.3 Andre som skal egnethetsvurderes

Etter sektorlovgivningen er det også egnethetskrav til faktiske ledere. I utgangspunktet vil det være opp til foretakene å bestemme hvilke personer som skal anses som faktiske ledere. Blant annet følgende momenter vil være av betydning:

- Er det en klart definert ledergruppe?
- Hvilke personer er pålagt plikter som ledere i henhold til risikostyringsforskriften?
- Hvem rapporteres det til?
- Hva er vedkommendes stillingsinstruks og fullmakter?
- Leder vedkommende en sentral del av virksomheten?

For verdipapirforetak, forvalter av alternative investeringsfond, forvaltningsselskap for verdipapirfond og markedsoperatør for regulerte markeder legger Finanstilsynet til grunn at samtlige ledere av konsesjonspliktig virksomhet, som investeringsrådgivning, individuell og kollektiv porteføljeforvaltning mv., er å anse som faktiske ledere. Ledere av andre deler av virksomheten, som for eksempel analyse og oppgjørsfunksjoner, er normalt ikke omfattet av egnethetsbestemmelsene. Forvaltere av alternative investeringsfond skal også utpeke en faktisk leder for risikostyringsfunksjonen.

Leder for depotmottakere for verdipapirfond og alternative investeringsfond skal også egnethetsvurderes.

I revisjonsforetak og regnskapsforetak gjelder egnethetskravene også den som er ansvarlig for foretakets kvalitetsstyring (kvalitetsstyringsansvarlig), og for den foretaket utpeker som ansvarlig for et oppdrag (oppdragsansvarlig).

I eiendomsmeglingsforetak og filialer av eiendomsmeglingsforetak vil det bare være fagansvarlig som skal egnethetsvurderes i tillegg til foretakets daglige leder.

Inkassoforetak skal ha en faktisk leder med inkassobevilling. Der faktisk leder ikke er daglig leder, skal også faktisk leder egnethetsvurderes.

Det gjelder egnethetskrav for ledere av følgende filialer:

- utenlandsk filial av norsk bank, kredittforetak, forsikringsforetak, pensjonsforetak, betalingsforetak, e-pengeforetak eller opplysningsfullmektig
- innenlandsk og utenlandsk filial av norsk verdipapirforetak
- innenlandsk og utenlandsk filial av norsk forvaltningsselskap og forvalter av alternative investeringsfond
- innenlandsk filial av eiendomsmeglingsforetak

2.4 Agenter, meglere m.m.

Det gjelder egnethetskrav for

- agenter for betalingsforetak, e-pengeforetak og opplysningsfullmektiger
- tilknyttede agenter til verdipapirforetak og forvaltningsselskap
- forsikringsformidlere (forsikringsmeglere, forsikringsagenter og aksessoriske forsikringsagenter)

I forsikringsformidlingsforetak med få ansatte legger Finanstilsynet til grunn at samtlige ansatte, herunder daglig leder, utøver forsikringsformidlingstjenester, og derfor skal egnethetsvurderes.

2.5 Nøkkelfunksjoner i finansforetak

I finansforetak skal alle personer i nøkkelfunksjoner egnethetsvurderes. En funksjon er i denne sammenheng en oppgave som kan utføres av en organisatorisk enhet, eller av en enkelt person. Personer med nøkkelfunksjoner inkluderer ansatte med beslutningskompetanse på høyt nivå og personer med kontrollfunksjoner. Nøkkelfunksjonsbegrepet omfatter blant annet risikostyringsfunksjonen, internrevisjon, aktuarfunksjonen og funksjon for etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov (compliance).

Det er foretaket selv som skal identifisere personene som omfattes av nøkkelfunksjonsbegrepet. Foretaket må påse at disse personene til enhver tid oppfyller kravene til egnethet. Ledere av nøkkelfunksjoner omfattes av meldeplikten til Finanstilsynet.

2.6 Personlige konsesjoner

Det gjelder egnethetskrav for personer med følgende personlige konsesjoner:

- inkassobevilling
- godkjenning som statsautorisert revisor
- godkjenning som statsautorisert regnskapsfører
- eiendomsmeglerbrev
- juristtillatelse (eiendomsmegling)
- meglertillatelse (eiendomsmegling – etter overgangsordning)

3 Foretakenes egnethetsvurderinger

Foretakenes vurdering av den enkeltes egnethet skal være konkret med hensyn til at personen har nødvendige kvalifikasjoner for den konkrete virksomheten foretaket driver, og den funksjonen og oppgavene personen skal ivareta. Vurderingen skal videre være begrunnet når det gjelder personens vandel og skikkethet. Vurderingen skal også omfatte andre krav til skikkethet som følger av sektorlovgivningen, for eksempel krav knyttet til virksomhetsbegrensninger.

I vurderingen av hvilke kvalifikasjonskrav som skal stilles til et styremedlems kompetanse, legges det også vekt på at styremedlemmene til sammen oppfyller kompetansekravene. Vurderingen av styrets samlede kompetanse må gjøres konkret opp mot den virksomheten foretaket driver, og den må hensynta den siste evalueringen av styrets arbeid.

4 Melding til Finanstilsynet

Foretakene må påse at melding for de personene som skal egnethetsvurderes av Finanstilsynet, sendes til Finanstilsynet. Foretakene må ha kommet til at vedkommende tilfredsstillt kravene før melding sendes.

Banker, forsikringsforetak, verdipapirforetak, verdipapirsentraler og markedsoperatører for regulerte markeder skal legge ved sin begrunnede vurdering av at egnethetskravene er oppfylt når det gis melding om endringer i styrets sammensetning og endringer i daglig ledelse. Ved endringer i den faktiske ledelsen og ledelsen av nøkkelfunksjoner forventer Finanstilsynet at disse vurderingene er tilgjengelige på forespørsel. Når styrets sammensetning endres, skal banker, forsikringsforetak, verdipapirforetak, verdipapirsentraler og markedsoperatører for regulerte markeder også legge ved den oppdaterte vurderingen av styrets samlede kompetanse i meldingen til Finanstilsynet. Forsikringsagentforetak og aksessoriske forsikringsagentforetak skal ikke sende inn melding om egnethetsvurdering.

Forsikringsforetaket som agenten har inngått formidlingsavtale med, skal sende inn bekreftelse om at vilkårene for registrering er oppfylt (Altinn-skjema KRT-1187). Revisjonsforetak og regnskapsforetak skal bare sende melding for egnethetsvurdering til

Finanstilsynet når Finanstilsynet ber om det, og foretakenes egnethetsvurderinger vil følges opp i det løpende tilsynet.

4.1 Konesesjonssøknader

Søknader fra foretak

En søknad fra et foretak om tillatelse til å drive konesesjonspliktig virksomhet, eller registrere sin virksomhet hos Finanstilsynet, kan ikke innvilges dersom egnethetskravene ikke er oppfylt.

Dersom Finanstilsynet kommer til at en person ikke oppfyller kravene til egnethet, vil foretaket gjøres oppmerksom på det og gis mulighet til å erstatte denne personen.

Søknader om personlig konesesjon

Hvis søker ikke oppfyller egnethetskravene, vil søknaden bli avslått.

4.2 Senere endringer

Foretaket må påse at lovens krav til egnethet til enhver tid er oppfylt. Finanstilsynet vil kontrollere at forpliktelsene blir overholdt av foretaket. Også personer med personlige konesesjoner må oppfylle egnethetskravene til enhver tid.

Ved endringer i personkretsen som skal egnethetsvurderes, for eksempel ved at personer byttes ut, eller at kretsen som skal egnethetsvurderes utvides, skal foretaket sende melding om endringen til Finanstilsynet. Dersom et bytte skyldes at en person ikke lenger oppfyller egnethetskravene, skal meldingen inneholde en redegjørelse for forholdet.

På bakgrunn av meldingene foretar Finanstilsynet en egnethetsvurdering og gir tilbakemelding til foretaket.

4.3 Retningslinjer og rutiner

Foretakene må etablere rutiner for egnethetsvurderinger som bidrar til å sikre at lovkravene oppfylles. Slike rutiner må blant annet klargjøre

- hvilke funksjoner i foretaket som er omfattet av egnethetskravene, og som skal meldes til Finanstilsynet,
- at det skjer en løpende vurdering av de personene som innehar disse funksjonene, og hvilke situasjoner som skal utløse en ny vurdering,
- hvem som har ansvaret for å foreta vurderingene,
- hvilken informasjon som skal innhentes, og
- at vurderingene kan dokumenteres i ettertid.

4.4 Politiattest

Personer som skal egnethetsvurderes, må fremlegge kopi av politiattest. Finanstilsynet kan i konkrete tilfeller gjøre unntak fra kravet om innsending av politiattest ved endring av stilling eller verv som krever ny egnethetsvurdering. Når det innhentes politiattest må formålet opplyses, og den aktuelle hjemmelen må oppgis.

Politiattesten kan ikke være eldre enn tre måneder når den mottas av Finanstilsynet. Attesten skal være på norsk, svensk, dansk eller engelsk, eller en autorisert oversettelse til engelsk. Politiregisterloven har regler for hva en ordinær politiattest skal inneholde. Normalt vises ikke forhold som ligger mer enn ti år tilbake i tid. Enkelte forhold, som for eksempel bøtStraff, vises ikke dersom de ligger mer enn to år tilbake i tid.

For styremedlemmer og daglig/faglig ledelse i eiendomsmeglingsforetak eller inkassoforetak, eller for personlige tillatelser knyttet til slik virksomhet, gjelder ikke ovennevnte tidsbegrensning. Hvilke straffbare forhold som skal vises i politiattestene for disse personene, følger av eiendomsmeglingsforskriften § 2-7 og inkassoloven § 5 sjette ledd.

For aksessoriske forsikringsagentforetak gjelder fremleggelse av politiattest kun daglig leder og andre personer i den faktiske ledelsen som er ansvarlig for den aksessoriske forsikringsformidlingsvirksomheten.

For personer fra land der det ikke utstedes politiattest, utskrift fra strafferegister eller tilsvarende dokument, skal det innhentes en erklæring fra relevant offentlig myndighet eller notar i hjemlandet.

5 Krav til erfaring og faglige kvalifikasjoner

Kravet til erfaring og faglige kvalifikasjoner må vurderes konkret mot den rolle vedkommende skal ha og den virksomheten foretaket driver. Det samme gjelder krav til styrets samlede kompetanse, se punkt 5.1.

For tilbydere av virksomhetstjenester og tilbydere av vekslings- eller oppbevaringstjenester av virtuell valuta gjelder det ikke særlige krav til erfaring.

5.1 Styremedlemmer

I vurderingen av hvilke krav som skal stilles til det enkelte styremedlems kompetanse, vil det bli lagt vekt på at styremedlemmene til sammen oppfyller kompetansekravene. Det kreves ikke at samtlige styremedlemmer skal besitte spesialkunnskap om alle deler av foretakets virksomhet.

Begrensninger i antall styreverv

Vurderingen av styremedlemmers egnethet vil også inkludere en vurdering av vedkommendes kapasitet.

For medlemmer av styret eller ledelsen i finansforetak (som i mer enn tolv måneder har hatt en samlet forvaltningskapital på over 200 mrd. kroner), verdipapirforetak og markedsoperatør for regulert marked som er å anse som vesentlige ut fra størrelse og virksomhetens art, omfang og kompleksitet, er det ikke tillatt å ha mer enn én stilling som daglig leder kombinert med to styreverv, eventuelt fire styreverv i kommersielle foretak, jf. finansforetaksforskriften § 9-2 og verdipapirhandelloven § 9-10.

Verdipapirforetak, forvaltningsselskap for verdipapirfond, forvalter av alternative investeringsfond og depotmottaker

I disse foretakene skal minst ett styremedlem være eksternt. Med eksternt menes at vedkommende som utgangspunkt ikke har tilknytning til foretaket i form av å være ansatt eller eier. Det eksterne medlemmet kan heller ikke ha slik tilknytning til andre selskaper i samme konsern som foretaket. Det eksterne styremedlemmet må tilfredsstillere lovens krav til kvalifikasjoner og yrkeserfaring, eventuelt sammen med andre eksterne styremedlemmer. Det er ikke tilstrekkelig at styrets erfaring på verdipapirirområdet ivaretas av styremedlemmer som enten er ansatte i foretaket eller eiere.

Verdipapirsentral

I verdipapirsentraler skal minst en tredjedel av styremedlemmene, men ikke færre enn to, være uavhengig. Med uavhengig menes at vedkommende som utgangspunkt ikke har tilknytning til foretaket i form av å være ansatt eller eier. Vedkommende skal heller ikke ha forretningsforbindelser eller andre forhold som medfører at personen kan ha en interessekonflikt med foretaket.

Kredittinstitusjon med tillatelse til å yte investeringstjenester

I disse foretakene skal minst ett av styremedlemmene ha kvalifikasjoner og erfaring fra verdipapirmarkedet.

Eiendomsmeglingsforetak

I disse foretakene skal minst ett styremedlem ha de kvalifikasjonene som kreves for å være ansvarlig megler eller eiendomsmeglerfullmektig.

5.2 Foretakets ledelse

Verdipapirforetak, forvalter av alternative investeringsfond og forvaltningsselskap for verdipapirfond

Faktisk leder i disse foretakene må normalt ha relevant arbeidserfaring fra det virksomhetsområdet vedkommende skal lede. Erfaringen bør være opparbeidet i to av de siste fem årene. Personer som skal være ledere for områdene individuell eller kollektiv porteføljeforvaltning, må i utgangspunktet ha operativ erfaring fra ett av disse områdene innenfor to av de siste fem årene. Særlig relevant utdanning kan kompensere noe for eventuelt manglende operativ erfaring, men vil ikke være tilstrekkelig alene. Samme krav gjelder for faktiske ledere av investeringstjenestevirksomheten i kredittinstitusjoner med tillatelse til å yte investeringstjenester.

Kravene som stilles til daglig leder, avhenger av om foretaket har faktisk(e) leder(e) i tillegg. Dersom daglig leders rolle innebærer en administrativ lederstilling og foretaket har andre personer som er faktiske ledere for de ulike konsesjonspliktige tjenestene, stilles det mindre krav til daglig leders kvalifikasjoner og yrkeserfaring innenfor verdipapirirområdet.

Forsikringsformidling

Ledelsen i slike foretak skal ha generell kunnskap om virksomheten. Dette omfatter også kunnskap om rammelovgivningen, herunder kravene til risikostyring og internkontroll. Ledelsen i mindre foretak skal oppfylle de kvalifikasjonskravene som gjelder for forsikringsmeglere eller forsikringsagenter, se punkt 5.3.

Eiendomsmeglingsforetak

Fagansvarlige i eiendomsmeglingsforetak må enten ha eiendomsmeglerbrev, advokatbevilling eller særskilt juristtillatelse.

Inkassovirksomhet

Faktisk leder av inkassovirksomhet må ha personlig inkassobevilling. For å få bevilling må vedkommende godtgjøre å ha minst tre års praktisk erfaring med inndriving av pengekrav i løpet av de siste ti årene.

5.3 Forsikringsformidlere m.m.

Forsikringsmeglere og forsikringsagenter skal i utgangspunktet anses for å oppfylle kravet til nødvendig kunnskap og kompetanse når formidleren er autorisert som forsikringsmegler eller forsikringsrådgiver, eller har relevant erfaring fra ett til fem år, avhengig av graden av utdanning. Opparbeidet praksis må ikke være avsluttet mer enn fem år før søknaden om tillatelse er fremsatt eller forsikringsagentvirksomhet er registrert. En aksessorisk forsikringsagent anses i utgangspunktet å ha nødvendig kunnskap og kompetanse når vedkommende har gjennomført tilfredsstillende opplæring godkjent av det forsikringsforetaket agenten er tilknyttet.

Kravet til nødvendig kunnskap og kompetanse innebærer at det uansett skal foretas en konkret vurdering av kvalifikasjoner opp mot hvilke forsikringsprodukter som formidles og den enkeltes arbeidsoppgaver. Når formidlingen omfatter rådgivning om risikofylte underliggende investeringer i livsforsikring med åpent investeringsvalg, må formidlerne ha kunnskap som gjør dem i stand til å kunne kontrollere at opplysningene fra utstedere og fondsforvaltere om forventet risiko og avkastning er riktige og fullstendige, og til å gjøre kvantitative beregninger av hvordan en foreslått investering påvirker risiko og avkastning i samlet portefølje.

5.4 Personlige konsesjoner

Kvalifikasjonskrav for personlige konsesjoner på eiendomsmeglingsområdet er regulert i eiendomsmeglingsloven og eiendomsmeglingsforskriftens kapittel 4.

Krav til utdanning og praksis for godkjenning som statsautorisert revisor er regulert i revisorloven §§ 3-2 og 3-3.

Krav til utdanning og praksis for godkjenning som statsautorisert regnskapsfører følger av regnskapsførerloven §§ 3-1 og 3-2.

Krav til praksis for personlig inkassobevilling er fastsatt i inkassoloven § 5.

6 Vandelskrav mv.

Avgjørelsen av om vandelskravet er oppfylt, vil være basert på en konkret, samlet vurdering.

6.1 Straffbare forhold

Dommer og forelegg for straffbare forhold vurderes ut fra forholdets art. Generelt vil straffbare forhold knyttet til økonomiske forhold og dokumentfalsk være av større betydning enn andre forhold.

En person som har konkursskarantene, vil ikke anses egnet. Det vil også kunne ha betydning for en egnethetsvurdering om vedkommende har vært i konkursskarantene, under konkursbehandling eller har hatt en sentral stilling i et foretak som har vært under konkursbehandling.

Brudd på veitrafikklovgivningen tillegges ikke vekt.

Finanstilsynet er generelt tilbakeholden med å legge vekt på forhold som ikke er endelig vurdert av domstolene, eller hvor saken er avsluttet uten at det foreligger en fellende dom eller vedtatt forelegg. Dersom det er tatt ut siktelse, tiltale eller gitt påtaleunntatelse, kan det imidlertid tenkes situasjoner hvor det må legges vekt på det forholdet som ligger til grunn for siktelsen mv. Dette gjelder særlig ved mistanke om overtredelse av det regelverket Finanstilsynet forvalter.

Hvis et foretak er ilagt straff eller forelegg, kan det ha betydning ved egnethetsvurderingen av personer i foretakets ledelse.

6.2 Overtredelsesgebyr og tilsynsmessige tiltak

Administrative gebyrer ilagt for overtredelser av bestemmelser innenfor Finanstilsynets forvaltningsområde vil ha betydning for egnethetsvurderingen. Det vil ses hen til den konkrete handlingen som har utløst gebyret, og den aktuelle personens rolle i overtredelsen. Det legges også vekt på klanderverdig atferd i tilknytning til virksomhet innen finanssektoren. For eksempel vil en person som har ledet en virksomhet innenfor Finanstilsynets ansvarsområde, og som har fått konsesjonen trukket tilbake, normalt ikke bli ansett for å være egnet. Tilsvarende gjelder for personer som har fått sin personlige konsesjon tilbakekalt. Det vil imidlertid alltid skje en konkret vurdering av i hvilken grad vedkommende kan klandres.

Finanstilsynet vil ta hensyn til forhold avdekket gjennom tilsynsarbeidet, uavhengig av om det har medført tilbakekall av konsesjon. Dersom det er på det rene at en person ikke har opptrådt i samsvar med det som må kunne forventes ut fra den stilling vedkommende har hatt, vil dette inngå i Finanstilsynets vurdering. Det må imidlertid være klart at vedkommende kan klandres. Det samme gjelder dersom det er klart at en person har gitt uriktig eller ufullstendig informasjon til Finanstilsynet.

6.3 Økonomiske forhold

En persons økonomiske forhold vil kunne være av betydning i vurderingen av om egnethetskravet må anses oppfylt. Økonomiske forhold kan føre til atferd i strid med den uavhengighet, objektivitet og profesjonalitet som må forventes.

Utleggsforretninger mot en person, eller at det har vært registrert frivillige eller tvungne gjeldsordninger, vil normalt ikke tillegges vekt.

For følgende personlige konsesjoner stiller loven krav til personlig økonomi:

- eiendomsmegling
- statsautoriserte revisorer
- statsautoriserte regnskapsførere

For forsikringsformidlingsforetak stiller loven krav til personlig økonomi for ledelsen, forsikringsmeglere, forsikringsagenter og aksessoriske forsikringsagenter.

6.4 Skattemessige forhold

Personer som er ilagt skjerpet tilleggsskatt etter skatteforvaltningsloven § 14-6, vil normalt ikke anses egnet. Det samme gjelder personer som har vært ansvarlige i foretak som er ilagt slik tilleggsskatt. Det forhold at en person er skjønnsignet fordi det ikke er levert skattemelding, kan tillegges vekt. Endring av skattefastsetting, eksempelvis fordi Skatteetaten ikke aksepterer et fradrag eller en verdiansettelse, vil normalt ikke tillegges vekt.

6.5 Tidsaspektet

Egnethetsvurderingen vil i utgangspunktet gjelde forhold de siste fem årene. For eldre forhold vil det foretas en konkret vurdering av om personen fortsatt må anses uegnet. Forhold eldre enn ti år vil normalt ikke føre til at en person anses uegnet, men kan telle med som tilleggsmoment sammen med andre forhold.

Ved forhold som gjelder straff, regnes de angitte tidsperiodene fra rettskraftig dom. Ved forhold som gjelder overtredelsesgebyr eller tilsynsmessige tiltak fra Finanstilsynet, legges dato for Finanstilsynets vedtak til grunn.

7 Vedlegg

7.1 Søknadsskjemaer i Altinn

- Roller og egnethetsvurderinger (KRT-1157)
<https://info.altinn.no/skjemaoversikt/finanstilsynet/roller-og-egnethetsvurderinger-no/>
- Søknad om personlig konsesjon som regnskapsfører (KRT-3000) [Nytt skjema i november 2023]
<https://info.altinn.no/skjemaoversikt/finanstilsynet/soknad-om-personlig-konsesjon-som-regnskapsforer/>
- Søknad om personlig konsesjon for revisor-, eiendomsmegling- og inkassoområdet (KRT-1019)
<https://info.altinn.no/skjemaoversikt/finanstilsynet/soknad-om-personlig-konsesjon-for-regnskapsforer--revisor--eiendomsmegling--og-inkassoomradet/>
- Forsikringsforetakets bekreftelse ved avtale om formidling av forsikringer (KRT-1187)
<https://info.altinn.no/skjemaoversikt/finanstilsynet/Forsikringsforetakets-bekreftelse-ved-avtale-om-formidling-av-forsikringer/>

7.2 Oversikt over lovhjemler for krav til egnethet

Finansforetak (omfatter banker, kredittforetak, finansieringsforetak, forsikringsforetak, pensjonsforetak, holdingforetak i finanskonsern, betalingsforetak og e- pengeforetak):
Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) § 3-5 og § 3-1 fjerde ledd, jf. §§ 8-9 og 8-14, § 16-12 og forskrift 9. desember 2016 nr. 1502 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksforskriften) §§ 3-1, 16-12, 16-13 og 16-14

Låneformidlingsforetak

Lov 16. desember 2022 nr. 91 om låneformidling (låneformidlingsloven) kapittel 5 og forskrift 28. juni 2023 nr. 1154 om låneformidling (låneformidlingsforskriften) §§ 4-2 og 4-3

Forsikringsformidlingsforetak

Lov 22. desember 2021 nr. 163 om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsloven) kapittel 6 og forskrift 22. desember 2021 nr. 3872 om forsikringsformidling (forsikringsformidlingsforskriften) §§ 2-1, 2-2, 2-3 og 2-6

Verdipapirforetak

Lov 29. juni 2007 nr. 75 om verdipapirhandel (verdipapirhandelloven) §§ 9-10 og 9-21, og forskrift 29. juni 2007 til verdipapirhandelloven (verdipapirforskriften) § 10-9

Sentrale motparter

Verdipapirhandelloven § 17-1, jf. EMIR art. 31

Regulerte markeder

Verdipapirhandelloven §§ 11-7, jf. 9-10 annet til niende ledd

Verdipapirsentraler

Lov 15. mars 2019 nr. 6 om verdipapirsentraler og verdipapiroppgjør mv. § 1-1, jf. CSDR art. 27

Forvaltningsselskaper for verdipapirfond

Lov 25. november 2011 nr. 44 om verdipapirfond (verdipapirfondloven) § 2-3, § 2-7 og 2-10, og forskrift 21. desember 2011 nr. 1467 (verdipapirfondforskriften) § 1-3, jf. verdipapirhandelloven § 10-22 og verdipapirforskriften § 10-9

Forvalter av alternative investeringsfond

Lov 20. juni 2014 nr. 28 om forvaltning av alternative investeringsfond § 2-4 og § 2-5

Depotmottaker

Verdipapirfondloven § 10-2, jf. verdipapirfondforskriften § 10-1 og lov om forvaltning av alternative investeringsfond § 5-2, jf. forskrift 26. juni 2014 nr. 877 til lov om forvaltning av alternative investeringsfond (AIF-forskriften) § 6-1

Revisorer og revisjonsforetak

Lov 20. november 2020 nr. 128 om revisjon og revisorer (revisorloven) § 3-4

Regnskapsførere og regnskapsforetak

Lov 16. desember 2022 nr. 90 om regnskapsførere (regnskapsførerloven) 16. desember 2022 nr. 90 §§ 2-2 og 3-3

Eiendomsmegling

Lov 29. juni 2007 nr. 73 om eiendomsmegling § 2-9 og kapittel 4

Inkasso

Lov 13. mai 1988 nr. 26 om inkassovirksomhet § 5

Gjeldsinformasjonsforetak

Lov 16. juni 2017 nr. 47 om gjeldsinformasjon ved kredittvurdering av privatpersoner § 6

Autoriserte tilbydere av virksomhetstjenester

Lov 1. juni 2018 nr. 23 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering (hvitvaskingsloven) § 42

Tilbydere av vekslings- og oppbevaringstjenester for virtuell valuta

Forskrift 14. september 2018 nr. 1324 om tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering § 1-3, jf. hvitvaskingsloven § 42

Opplysningsfullmektiger

Lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern (finansforetaksloven) § 3-1 fjerde ledd, jf. § 2-10 a (2) og (4)

